

Status for planlagte og gennemførte initiativer og projekter i perioden fra 2007 til ultimo 2014

Nedenfor gennemgås status for de væsentligste planlagte og gennemførte kommunale initiativer og projekter i perioden fra 2007 til 2014.

Natur- og Parkpolitik

- 2013: Politikken blev vedtaget i efteråret 2013. I 2015 forventes udarbejdet en Natur- og Parkplan - en arealanvendelsesplan for den arealmæssige og geografiske udmøntning af strategien, hvorefter der udarbejdes årlige handlingsplaner.
- 2014-2015: Udarbejdelse af en strategi for køb og salg af skov- og naturarealer, med henblik på at forbedre de bynære rekreative muligheder – forventes færdig i 2015.

Viborg Naturpark

- 2014: Borgerinddragelsesproces er under gennemførelse. Dette fører til udarbejdelse af en strategi for naturparken, der forventes at blive godkendt politisk i starten af 2015. Herefter planlægges det, hvordan strategien implementeres. Bl.a. sættes der fokus på relevante delprojekter i parken. Projektet indgår desuden i Københavns Universitets projekt, Fremtidens Landskaber.

Indsatser i medfør af vandhandleplanen:

Afsluttede forundersøgelser for Fiskbæk Å-systemet (inkl. Kvols Bæk)

- 2013: Gårdsdal Bæk – flere lokaliteter (fjernelse af spærring og vandløbsrestaurering)
- 2013: Rævind Bæk (fjernelse af spærring)
- 2013: Jegstrup Bæk (vandløbsrestaurering)
- 2013: Stagbæk (vandløbsrestaurering)
- 2013: Kvols Bæk (vandløbsrestaurering)

Afsluttede forundersøgelser for Jordbro Å-systemet

- 2013: Afløb fra Mov Sø (fjernelse af spærring)
- 2013: Mønsted Bæk – flere lokaliteter (fjernelse af spærring og åbning af rørlagt strækning)
- 2013: Mønsted Å (fjernelse af spærring)
- 2013: Lånnum Bæk – flere lokaliteter (fjernelse af spærring og åbning af rørlagt strækning)
- 2013: Tilløb Jordbro Å (vandløbsrestaurering)
- 2013: Kvosted Bæk og tilløb til Kvosted Bæk (vandløbsrestaurering)

Afsluttede forundersøgelser for Karup Å-systemet

- 2014: Haller Å – flere lokaliteter (fjernelse af spærring og vandløbsrestaurering)
- 2014: Aaresvad Å – flere lokaliteter (fjernelse af spærringer)
- 2014: Frederiks Sidetilløb (fjernelse af spærring)
- 2014: Ulvedal Bæk (fjernelse af spærring)
- 2014: Rabis Bæk (fjernelse af spærring)
- 2014: Agerbæk (fjernelse af spærring)
- 2014: Holmkjær Bæk – flere lokaliteter (fjernelse af spærring og vandløbsrestaurering)
- 2014: Vallerbæk (vandløbsrestaurering)
- 2014: Resen Bæk – flere lokaliteter (vandløbsrestaurering)
- 2014: Søby Bæk (vandløbsrestaurering)
- 2013: Sejbæk (fjernelse af spærring)

Øvrige afsluttede forundersøgelser

- 2013: *Skinderup Bæk i Simsted Å-systemet* – flere indsatser (fjernelse af spærringer, vandløbsrestaurering og åbning af rørlagte strækninger)

Igangværende forundersøgelser af søer

- Ormstrup er igangsat med forundersøgelse i 2014
- Mou Sø igangsættes i 2015

Igangværende forundersøgelser for Nørreå Øst – afsluttes

- 2015: *Kvorning Møllebæk* – flere lokaliteter (fjernelse af spærring og vandløbsrestaurering)
- 2015: *Koldbæk* – flere indsatser (fjernelse af spærringer)
- 2015: *Skjebæk* – flere indsatser (fjernelse af spærringer og vandløbsrestaurering)
- 2015: *Velds Møllebæk* (fjernelse af spærring)
- 2015: *Korreborg Bæk* – flere indsatser (fjernelse af spærringer)
- 2015: *Svingel Bæk* (vandløbsrestaurering)
- 2015: *Flarup Bæk Øst* (vandløbsrestaurering)
- 2015: *Løvskal Bæk* (vandløbsrestaurering)
- 2015: *Vejle Bæk* (vandløbsrestaurering)
- 2015: *Klosterskov Kilde* (vandløbsrestaurering)

Igangværende forundersøgelser for Nørreå Vest – afsluttes

- 2015: *Dybdal Bæk* (fjernelse af spærring)
- 2015: *Nørremølle Å opstr. Loldrup Sø* (fjernelse af spærring)
- 2015: *Stigsbæk* (fjernelse af spærring)
- 2015: *Grundel Bæk* – flere lokaliteter (fjernelse af spærringer)
- 2015: *Non Mølleå* (fjernelse af spærring)
- 2015: *Middelhede Bæk* (vandløbsrestaurering)
- 2015: *Mammen Bæk* (vandløbsrestaurering)
- 2015: *Vibæk* – flere lokaliteter (vandløbsrestaurering)
- 2015: *Hølken* (åbning af rørlagt strækning)

Igangværende forundersøgelser for Gudenå inkl. Tange Å – afsluttes

- 2015: *Kettinghøj Bæk* (fjernelse af spærring)
- 2015: *Trine Møllebæk* – flere lokaliteter (fjernelse af spærring)
- 2015: *Skelbæk Kjellerup* (fjernelse af spærring)
- 2015: *Skovgård Grøften* (vandløbsrestaurering)
- 2015: *Tange Å* (vandløbsrestaurering)
- 2015: *Ravnholt Bæk* (vandløbsrestaurering)
- 2015: *Kærsgård Grøft* (vandløbsrestaurering)
- 2015: *Grøft v. Bjerringbro* (vandløbsrestaurering).

Realiseringsansøgninger:

- 2014: *Sejbæk* (fjernelse af spærring ved Sejbæk Dambrug)
- 2014: *Skinderup Bæk* (fjernelse af spærringer, vandløbsrestaurering og åbning af rørlagte strækninger ved Skinderup Mølle Dambrug)
- 2014: *Jegstrup Bæk* (vandløbsrestaurering)
- 2014: *Stagbæk* (vandløbsrestaurering)
- 2014: *Kvols Bæk* (vandløbsrestaurering)

- 2014: *Gårdsdal Bæk* – flere lokaliteter (fjernelse af 3 spærringer)
- 2014: *Rævind Bæk* (fjernelse af spærring)
- 2014: *Haller Å* (fjernelse af spærring) ansøgning trukket tilbage pga. ikke-afklaret erstatningssag med opstrøms beliggende dambrug.

Færdige projekter:

- 2014: *Sejbæk* (fjernelse af spærring ved Sejbæk Dambrug).

Vådområder og ådalsprojekter:

Vådområder – afsluttede forundersøgelser

- 2012: *Fly Enge*
- 2012: *Skjern Hovedgaard*
- 2012: *Fiskbæk Å*.
- 2012: *Gørup Enge*
- 2014: *Hjermind Sø*
- 2014: *Søgård Sø*

Vådområder – igangværende forundersøgelser

- *Iglsø*
- *Rind Enge*

Vådområder – realiseringstilsagn

- *Fly Enge*
- *Skjern Hovedgaard*
- *Fiskbæk Å*

Ådalsprojekter – igangværende forundersøgelser

- 2014: *Tilløb Skovkærbækken (Rødsø)*

Viborg Kommunes handlingsplan for fjernelse af spærringer ved dambrug

- 2007: *Alskov Dambrug*: Projekt afsluttet efter overtagelse fra Viborg Amt.
- 2010: *Ravnstrup Dambrug*: Færdiggjort.
- 2011: *Karup Mølle Dambrug*: Afsluttet.
- 2011: *Ulvedal Dambrug*: Afsluttet.
- 2011: *Ingstrup Mølle Dambrug*: Afsluttet.
- 2013: *Bryrup Dambrug*: Afsluttet.
- 2014: *Trevad Mølle Dambrug*: Afsluttet.
- 2014: *Sejbæk Dambrug*: Projektering finansieret af Kommunen.. Etableringen gennemføres med finansiering fra staten via vandplanerne. Det er Kommunens første afsluttede vandplanprojekt.
- 2014: *Løvel Mølle Dambrug*: Opstemningsret opkøbt med henblik på nedlæggelse. Spærringen saneres i 2015.
- 201x: *Vallerbæk Dambrug*: Projektet søgt koordineret med opstrøms liggende dambrug og Silkeborg Kommune. Dette har imidlertid måtte opgives pga. manglende interesse fra dambruget i Silkeborg Kommune. Projektet overlapper med den kommunale vandhandleplan og gennemføres i det regi i overensstemmelse med tidsplanen heri. Myndighedsbehandlingen er igangsat, men afventer afklaring af erstatningsspørgsmålet i forhold til det opstrøms beliggende dambrug.

- 201x: *Skinders Dambrug*: Der er indgået en aftale med dambruges ejer om opkøb af opstemningsret og vandindvindingsret med henblik på nedlæggelse af dambruget. Projektet forventes gennemført i 2015 med delvis finansiering fra staten.
- 201x: *Gårdsdal Dambrug*: Projektet overlapper med den kommunale vandhandleplan og gennemføres i overensstemmelse med tidsplanen heri. Projektet forventes gennemført i 2015.
- 201x: *Mønsted Dambrug*: Projektet overlapper med den kommunale vandhandleplan og gennemføres i overensstemmelse med tidsplanen heri. Sagen stillet i bero indtil videre pga. klage over ny miljøgodkendelse
- 201x: *Øvrige dambrug*: Projekter, der vurderes at udgøre spærringer, og hvor der ikke er besluttet en udskydelse, indgår i den kommunale handleplan og gennemføres i overensstemmelse med tidsplanen heri.

Mølledamme

- 2013 og 2014: Kortlægning af mølleopstemninger og de kulturhistoriske interesser afsluttet i 2014. Detailprojektering igangsat ved *Daugbjerg Mølle, Vint Mølle og Hedemølle*.
- 2013: *Kølsen Mølle*: Projekt gennemført.
- 201x: *Øvrige projekter*, der overlapper med den kommunale vandhandleplan og gennemføres i overensstemmelse med tidsplanen heri.

Okker

- 2013 og 2014: *Høgild Mose og Vandet Mose*: Screeningsundersøgelse gennemført. Screeningsundersøgelse forslag til indsatser søges koordineret med indsatserne i den kommunale vandhandleplan.
- November 2014: *Vindelsbæk*: Projekteret okkerbekæmpelse er igangsat.

Sørestaurering

- Løbende: *Hald Sø*: Bundvandet iltes.
- 2011: *Viborg Nørresø*: Bundvandet iltes. Anlægget gennemgribende restaureret.
- 201X: *Birke Sø*: Er på investeringsoversigten for 2014 og 2015. I 2014 er indsatsmulighederne revurderet med henblik på alternative måder at restaurere søen på. Valg af restaureringsmetode kan først endelig træffes i 2015.
- 2014: *Rødsø*: Forundersøgelse. Igangsat.

Nørremølle Enge, kommunalt vådområdeprojekt

- 2012: Etableret. Indviet 25. maj 2013.

Fiskbæk Å, kommunalt vandløbsrestaureringsprojekt

- 201x: Forprojekt udarbejdet. Finansiering af etablering skal afklares. Søger koordineret med vandplan vådområdeprojekt. Afventer afklaring af statsligt vådområdeprojekt.

Natura 2000-projekter

Faciliterende indsats

- 2012-2015: Kontakt til landbrugsorganisationerne og lodsejerne samt tilskud til landbrugskonsulenter. Igangværende.

- 2012-2015: *Planlægningsprojekt Simested Ådal*: Tilskud. Afsluttes 2015.
- 2014: *Kærby-Rind*: Afsluttet.
- 2014: *Ulbjerg Klint*: Afsluttes 31.12.2014.
- 2014: *Bredsgård Sø*: Afsluttes 31.12.2014.

Hydrologiprojekter

- 2012: *"Skals Enge"*: Forprojekt. Afsluttet.
- 2013-2014: *"Simested Ådal"*: Forprojekt. Afsluttet.
- 2013-2014: *"Skals Enge"*: Realiseringsprojekt. Afsluttes 2015.
- 2014-2015: *Strandet*: Forprojekt. Afsluttes 2015.
- 2014-2015: *Jordbro Å*: Forprojekt. Afsluttes 2015.
- 2014-2015: *Karup Ådal og Resen Bækdal*: Forprojekt. Afsluttes 2015.

Naturpleje

- 2007-8: *Rydning og hegning af kommunale hede / overdrevsarealer*: Birkesø, Vedsø, Brokbakken v. Bjerringbro, Ulbjerg Klint.
- 2008-2013: *Plejeplan for Hærup Sø-fredningen udsendt og størstedelen af plejen gennemført i form af rydning og etablering af afgræsning..*
- 2009: *Rydning af ådal og hede i Karup å fredningen ved Høgild Mølle, samt etablering af stiforløb og P-plads.*
- 2010+2013: *Rydninger gennemført inden for Hald Sø fredningen på østsiden af søen.*
- 2010: *Rydning af udgåede ene og afhøstning af udgået lyng i Ø Bakker.*
- 2011: *Plejeplan for Hvidding Krat udsendt og samarbejde med ejere om pleje påbegyndt.*
- 2012: *Brandstrup Mose*: Restaurering af højmosen. Rydning gennemført og vandstandshævning afsluttet.
- 2013: *Rydning og hegning af hede-/moseareal ved Haller Å i tilknytning til andre naturarealer.*
- 2013: *Hedepleje i 2 fredninger: Urhanedalen og Røverdalen/Vroue Hede samt på hedeareal ved Finde-rup Hede.* Gennemført.
- 2014: *Rydning og udvidelse af hedeareal ved Ø Bakker.*
- 2014: *Rydning af 15-20 gravhøje, ud over dem, som er under årlig pleje.*

Skov

- *Løbende skovdrift*: Med hovedvægt på bevarelse af naturværdier, og forbedring af den rekreative værdi af arealerne, bl.a. ved forøgelse af løvtræsandelen ved plantning og bevarelse af gl. træer.
- 2009: *PEFC.certificering af kommunes skovarealer*: Sikrer og dokumenterer bæredygtig og naturnær drift. Gennemført.
- 2007-2012: *Pleje af alle fortidsminder på kommunens egne arealer.* Gennemført.
- 2012: *"Grundfos-skov" ved Bjerringbro*: Etableret.
- 2013: *Skovrejsning ved Møldrup*: Afsluttet.

Stier, friluftsliv mm.

- 2007: *Bigum Søbad*. Handicapegnet adgang til stiadgang til bålplads, bord og badebro. Etableret.
- 2007: *Bynær skov ved Bjerringbro*: Skovlegeplads med handicapegnet stiforløb. Etableret.
- 2008: *Vedsø*: Handicapegnet stenmelssti. Etableret.
- 2009: *Undallslund*: Handicapegnet stiforløb. Etableret.
- 2009 og frem: *Undallslund*: Skiruteforløb i samarbejde med Viborg Orienteringsklub.

- 2009: *Non Mølle inden for Hald Sø fredningen*. Handicapegnet stiforløb. Renoveret.
- 2009: *Støttrup Plantage*: Trampestirute. Etableret.
- 2009: *Høgild Mølle indenfor Karup Å-fredningen*. Stiforløb og P-plads..
- 2010-11: *Undallslund og Bjerringbro*. Opgradering af eksisterende stier. Etableret
- 2011: *Kællinghølbroyen*: Indviet.
- 2011: *Stiforløb i Bjerregrav Nordskov*. Etableret.
- 2012: *Mountainbikerute ved Bjerringbro*: Etableret og indviet.
- 2012: *Himmerlandsstien*: Formidlingstiltag. Etableret og indviet.
- 2012-13: *Bynær skov ved Solvænget i Frederiks*: Renoveret.
- 2013: *Nørremølle Enge*: Sti og naturformidling. Etableret og indviet.
- 2013: *Bak Royel*: Forbedret tilgængelighed ved etablering af spor gennem skoven, indgår i lokalt stiprojekt v. Ulbjerg Borgerforening. Etableret.
- 2013: *Navteksøerne i Rødkærsbro*: Sti. Etableret.
- 2013: *Digterparken i Viborg*. Renovering af beplantning. Afsluttet.
- 2013: *Ny badebro i Bigum*. Etableret.
- 2013: *Sønder- og Nørresø i Viborg*. Handicap fiskepladser. 2 stk. renoveret.
- 2013-14: *Militærterræn langs Karup Å*: Samarbejde med Forsvaret om at øge tilgængeligheden for offentligheden på de militære områder ved Karup Å igangsat. Stier afmærket og ny, folder og kortborde opsættes efterår/vinter 2014-15
- 2013-15: *Trækstien ved Gudenåen*: Trækstien søges forbedret fra Tange Sø til Bjerringbro, evt. med et nyt stiforløb på nogle strækninger. Strækningen omkring Bjerringbro og de nye broer prioriteres højest. I 2015 forventes strækningen omkring Bjerringbro forbedret samt af ny kanoophalerplads overfor Sol- og Vandtrappen etableret.
- 2014: *Udkigstårn Kongenshus*. Etableret og indviet med tilskud og bidrag til formidling. Afsluttet.
- 2014: *Forstbotanisk Have*: Renoveringsprojekt og naturformidling. Afsluttet.
- 2014: *Hærvejen fra Viborg til kommunegrænsen*: Ny vandrerute gjort tilgængelig, markeret og indviet. Afsluttet.
- 2014: *Grundfos-skoven ved Hedemøllevej*: Grusbelagt sti og P-plads i "hundeindhegningen". Afsluttet.
- 2014: *Kapeldalen ved Hald Sø*: Sikring af sti samt renovering af trappe samt P-plads. Afsluttet.
- 2014: *Langmosen ved Løvel*: Renovering af sti ned til og langs Langmosen. Afsluttet.
- 2014: *Grusstier i ny skov ved Mølstrup*: Afsluttet.
- 2014: *Digterparken i Viborg*: Renovering - opsætning af ny legeplads. Afsluttet.
- 2014: *Salonsøen i Viborg*: Etablering af bropromenade og renovering af badebro. Afsluttet.
- 2014-15: *Undallslund*: Indhegnet hundeskov (3 ha) med stianlæg: Etableres efterår/vinter 2014-15.